

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1 ПОНЯТТЯ ІНСТИТУТУ УМОВНО-ДОСТРОКОВОГО ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ (ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ДЕРЖАВИ ІЗРАЇЛЬ) ТА ЙОГО ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК	8
1.1 Поняття та значення умовно-дострокового звільнення від відбування покарання	8
1.2 Відмежування умовно-дострокового звільнення від суміжних інститутів	23
1.3 Деякі історичні аспекти розвитку інституту умовно-дострокового звільнення від відбування покарання ..	40
РОЗДІЛ 2 КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ УМОВНО-ДОСТРОКОВОГО ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ (ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ДЕРЖАВИ ІЗРАЇЛЬ)	60
2.1 Правові підстави застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання засуджених до позбавлення волі	60
2.2 Правові наслідки застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання засуджених до позбавлення волі	77
2.3 Аналіз криміногенного контингенту осіб, які мають право на умовно-дострокове звільнення від відбування покарання у виді позбавлення волі	90

РОЗДІЛ 3	
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ	
УМОВНО-ДОСТРОКОВОГО ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ	
ПОКАРАННЯ ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ	121
3.1 Особливості умовно-дострокового звільнення	
від відбування покарання засуджених	
до довічного позбавлення волі за законодавством	
Держави Ізраїль, і його місце у вітчизняній системі	
кримінально-правового покарання	121
3.2 Теоретичні та прикладні удосконалення норм	
діючого вітчизняного законодавства щодо застосування	
умовно-дострокового звільнення від відбування	
покарання у виді позбавлення волі	136
ВИСНОВКИ	150
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	155
ДОДАТКИ	173

ВСТУП

Поступове проведення політики лібералізації українського суспільства вплинуло на суттєву перебудову кримінального законодавства, що, зокрема, позначилося на створенні нової правової бази, спрямованої на захист прав людини, у тому числі у сфері умовно-дострокового звільнення осіб, які відбувають покарання.

Особливе місце в системі кримінального закону посідає інститут умовно-дострокового звільнення осіб, які відбувають покарання у виді позбавлення волі, що є одним із найбільш поширених видів звільнення від відбування покарання й успішно застосовується в більшості країн світу.

За період дії чинного Кримінального кодексу України, як свідчить судова практика, питома вага умовно-дострокового звільнення має тенденцію до зростання. Водночас існують деякі проблеми в застосуванні законодавства про умовно-дострокове звільнення з боку адміністрації виправних установ, суду щодо порядку та тлумачення підстав умовно-дострокового звільнення, а також щодо ресоціалізації звільнених від відбування покарання осіб.

Аналіз проблем практики та теоретичних поглядів на застосування умовно-дострокового звільнення свідчить, що кримінальне законодавство Держави Ізраїль має свої специфічні особливості, пов'язані з суттєвим впливом положень релігійного права.

Таким чином, спроможність держави в сучасних умовах виробити ефективну політику застосування таких заходів, що допомагають закріпити правослухняну поведінку і протидіяти негативним наслідкам злочинності, є критерієм зрілості суспільства. На думку вчених, перед сучасним світом постають спільні проблеми,

вирішення яких можливе лише за умови співробітництва всіх держав. Ключовим елементом успішної євроінтеграції України є досягнення певного рівня узгодженості українського законодавства не тільки з правовими нормами Європейського Союзу, а й державами, що мають прогресивний досвід у вирішенні цих питань. Тому доцільним є аналіз норм вітчизняного кримінального, кримінально-виконавчого права та актів кримінального закону Держави Ізраїль, які регулюють дослідженій інститут звільнення від відбування покарання, із метою вдосконалення українського законодавства.

В Україні та Державі Ізраїль окремі проблеми умовно-дострокового звільнення та ресоціалізації звільнених від відбування покарання осіб вивчали такі вітчизняні науковці як Р.Ш. Бабанли, І. Г. Богатирьов, А. П. Гель, С. В. Гізімчук, В. О. Глушков, О. В. Дащенко, Т. А. Денисова, Б. С. Житнігор, С. І. Зельдов, Д. В. Казначеева, О. Г. Колб, Л. В. Кузнецова, А. А. Музика, Є. С. Назимко, Й. С. Ной, Є. О. Письменський, В. В. Скибицький, М. І. Скригонюк, В. М. Трубніков, П. Л. Фріс, І. С. Яковець, а також зарубіжні вчені: Д. Алфаз, Н. Геінз, І. Гутман, Т. Гольд, А. Доргот, М. Дорфман, М. Елон, А. Шмуель, А. Шмулевич та інші.

Джерела кримінального права Держави Ізраїль вирізняються специфікою інституційних елементів сучасного законодавства, оскільки притаманними йому є: 1) відсутність чіткого розмежування між суміжними галузями права; 2) специфічна система виконання кримінальних покарань; 3) значний вплив постулатів іудаїзму на прийняття рішення вповноваженими органами державної влади щодо призначення покарання та звільнення від його відбування; 4) наявність специфічної юридичної термінології, яка породжує неоднозначне тлумачення норм, котрі регламентують умовно-дострокове звільнення.

Інститут умовно-дострокового звільнення передбачений у розділі XII «Звільнення від покарання та його відбування» Загальної частини Кримінального кодексу України, у Законі Ізраїлю «Звільнення від тюремного ув'язнення під умовою», у Законі про кримінальне право Ізраїлю.

Отже, практична значущість для кримінально-правової та кримінально-виконавчої політики обох досліджених законодавств, універсальність умовно-дострокового звільнення від відбування покарання засуджених до позбавлення волі, з одного боку, та необхідність вивчення наукових проблем, що постають при застосуванні вищезазначеного інституту, з іншого, зумовили проведення спеціального наукового дослідження.